

Ob življenjskem jubileju profesorice Cite Marjetič

V začetku zadnjega jesenskega meseca preteklega leta je svoj življenjski jubilej praznovala dolgoletna in ugledna srednješolska profesorica geografije, več desetletij aktivna, marljiva in požrtvovalna delavka naše stanovske povezanosti, redna udeleženka na najrazličnejših strokovnih in drugih dopolnilnih izobraževalnih prireditvah, častna članica Zveze geografskih društev Slovenije, profesorica Cita Marjetič.

Rodila se je 7. novembra 1925 v Segonjah pri Škocjanu, sredi Krškega hribovja. Osnovno šolo je obiskovala v domačem Škocjanu, nižjo gimnazijo v Zagrebu, razrede višje gimnazije z maturo pa je opravila za Bežigradom v Ljubljani. Na Prirodoslovno-matematični fakulteti ljubljanske univerze je študirala geografijo (A) in geologijo (B), kjer je diplomirala leta 1952. Njena prva zaposlitev je bila na gimnaziji v Kočevju, kjer je poučevala do jeseni 1958. S šolskim letom 1958/59 je prišla v Ljubljano na Srednjo vzgojiteljsko šolo, kjer je poučevala do upokojitve leta 1988. Po pogodbi je bila na šoli zaposlena do jeseni 1990. Od leta 1960 do 2004 je na svoji matični šoli skrbela za izobraževanje odraslih ob delu in za nezaposlene, ki niso imeli ustrezne strokovne izobrazbe za delo v otroških vrtcih. Med letoma 1959 in 1988 je bila tudi pomočnica ravnateljice na šoli.

Prof. Cita Marjetič sodi v tisto povojno generacijo mladih geografov, ki so z ustvarjalnim in strokovnim žarom, občutkom odgovornosti in z vso predanostjo stroki pomagali uveljavljati pomen in vlogo sodobne geografije na izobraževalnem kakor tudi na vzgojnem področju. Kljub pomanjkanju učbenikov in drugih ponazoritvenih strokovnih pripomočkov je

postajala geografija ob požrtvovalnem delu in z iznajdljivostjo učiteljev nadvse pomembna strokovno-izobraževalna podlaga za oblikovanje in utrjevanje sodobnega pogleda na svet in hkrati za poglobljeno razumevanje prenekaterih vsakdanjih pojavov in navzkrižij doma in po svetu.

Foto: Arhiv jubilanke.

Za prof. Cito Marjetič je značilno, da je ves čas svojega službovanja z omajno delovno zagnanostjo, predanostjo in s strokovno neoporečnostjo vsebinsko bogatila pouk zemljepisa. Vsi njeni kolegi na šoli so bili presenečeni, da ves čas njenega pedagoškega poslanstva ni upadla njena pedagoško-izobraževalna vnema, in sicer z vidnimi in odmevnimi pedagoškimi dosežki.

Kot učiteljica geografije je znala učence uspešno motivirati za delo, saj je geografijo in njena temeljna spoznanja in sporočila povezovala s širšo in aktualno družbeno-gospodarsko problematiko bodisi v domačem okolju kakor tudi v svetu. Bila je mentorica

mladinski organizaciji na šoli, pobudnica in usmerjevalka mladinskih raziskovalnih projektov. Skrbela in omogočala je, da so študenti geografije pri njej opravljali hospitacijske ure in nastope. Zelo uspešna je bila tudi kot razredničarka: znala je voditi in usmerjati svetovanje v razredu in v vsem učiteljskem zboru. Vzorno je skrbela za izobraževanje odraslih, še posebej za dopolnilni ali preusmeritveni študij. Kot pomočnica ravnateljice je na šoli uživala velik ugled tako zaradi delavnosti, požrtvovalnosti, doslednosti, razumevanja in nadvse odgovornega opravljanja delovnih obveznosti in izvrševanja prevzetih nalog. Z vsem svojim strokovno-pedagoškim in upravno-organizacijskim delom je prispevala k vsebinsko bogatemu, plodnemu in odmevnemu delu na šoli in v javnosti.

Naša jubilanтка pa je bila dejavna še na številnih drugih področjih, ki so bila povezana z njeno matično stroko. Delala je v sekciji za geografski pouk pri Geografskem društvu Slovenije (GDS). Aktivno je sodelovala pri oblikovanju programov in pomagala pri organiziranju številnih strokovnih posvetovanj in zborovanj. V osemdesetih letih 20. stoletja je sodelovala v evalvacijski skupini za pouk geografije v usmerjenem izobraževanju. Več let je bila članica programske kurikularne komisije za gimnazijsko izobraževanje odraslih.

Prof. Cita Marjetič se je takoj po diplomu vključila v tedanje razgibano delo Geografskega društva Slovenije. Od januarja 1955 je bila njegova poverjenica za takratni kočevski okraj. S prihodom v Ljubljano pa je prevzemala najrazličnejše zadolžitve v osrednjih organih GDS. Med drugim je bila tajnica odseka za geografski pouk,

sodelovala je v komisiji za geografsko vzgojo in izobraževanje kakor tudi v komisiji za spremljanje usmerjenega izobraževanja. V obdobju 1960-1979 je bila blagajničarka in knjigovodkinja GDS, med letoma 1966 in 1988 pa upravnica Geografskega obzornika. Poleg skrbi za materialno poslovanje revije je uredila kartoteko naročnikov Obzornika in poskrbela, da so postale naročnice Geografskega obzornika, revije za geografsko vzgojo in izobraževanje, domala vse šole na Slovenskem. V obdobju 1983-1991 je bila tudi članica uredniškega odbora Obzornika, kjer je objavila nekaj krajših strokovnih prispevkov in poročil. Vse do nedavnega pa je bila dejavna tudi v organih LGD in naše stanovske Zveze.

Nešteti njenih pobud in vodstveno-organizacijskih sposobnosti pa so bila deležna še druga društva in organizacije. Prizadevna je bila na področju dela mladih raziskovalcev in njihovih mentorjev, aktivno je sodelovala tudi v počitniški zvezi itd.

Vse njeno požrtvovalno in mnogostransko delo pa ni bilo odmevno samo v strokovnih krogih, temveč tudi v javnosti. Prislužila in dobila je več javnih priznanj. Ob 20. letnici osvoboditve je dobila državno priznanje medaljo dela (1965) in kasneje še red zaslug za narod s srebrno zvezdo (1988). Za delo na Kočevskem je prejela priznanje okrajnega odbora ZB NOV Kočevje (1957), jubilejno značko in diplomu Počitniške zveze Jugoslavije (1962), priznanje mesta Ljubljane za prispevek k uspehom mladih raziskovalcev (Zaupajmo v lastno odgovornost, 1990). Skupnost otroškega varstva Slovenije ji je ob 40. letnici Srednje vzgojiteljske šole dalo priznanje za vestno in požrtvovalno delo pri razvoju šole (1989). Ob 50. letnici GDS je prejela njegovo priznanje Pohvala (1972),

leta 1997 pa je dobila zlato plaketo ZGDS. Leta 2003 pa je bila za dolgoletno in prizadevno delo na področju geografskega izobraževanja in za delo v organih naše stanovske povezanosti izvoljena za častno članico ZGDS.

Ob njenem življenjskem prazniku se ji iskreno zahvaljujemo za njeno bogato delo. Obenem pa ji želimo, da bi ostala zdrava in zadovoljna in da bi mogla še vrsto let spremljati naše društveno delo. Predvsem pa želimo, da bi se z njo še dolgo srečevali na naših predavanjih, ekskurzijah in na vseh drugih društvenih in stanovskih prireditvah.

Milan Natek

Ob izidu novega Atlasa Slovenije

Izdajatelji Atlasa Slovenije so nas doslej razvadili z izredno kakovostjo gradiv in tiska, zato so bila pričakovanja tudi ob tokratni izdaji (487 strani, četrta posodobljena izdaja, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2005) zelo visoka. Zadovoljiti tako široko in raznovrstno množico uporabnikov, kot ga ima Atlas Slovenije, je težavna naloga.

Verjetno bo tudi tokrat večina bralcev zadovoljnih s podrobnim merilom, bogatim imenskim kazalom, oblikovanjem topografskih kart ter s še večjim številom mestnih načrtov. Morda je najbolj opazna sprememba na topografskih kartah, in sicer nazornejša členjenje ter prikaz kategorij cest. Večjih sprememb je deležna predstavitev Slovenije in njenih pokrajin, ki se v tokratni izdaji nahaja v začetnem delu knjige. Gotovo so k tem spremembam prispevali tudi geografi (recenzenta Marijan M. Klemenčič in Darko Ogrin, Franci Novak

v vlogi opisovalca slovenskih pokrajin ter urednica Senja Požar), ki so imeli pri pripravi Atlasa Slovenije prvič vidnejšo vlogo. Pohvalno je, da je Slovenija predstavljena z nekaj tematskimi kartami. Ni jih prav veliko in morda bi bilo smiselno dodati kakšno socialno ali kulturno-geografsko, vendar to pri sedanji zasnovi atlasa uredništvu težko očitamo. Z geografskega vidika je razveseljivo, da so besedilni in fotografski opisi tokrat prvič urejeni po (fizično)geografskih regijah.

Mogoče bo del bralcev pogrešal (morda nekoliko skrajšano) poglavje o orientaciji in navigaciji, koga pa bo morda zmotil premik od že omenjene bolj kulturno-geografsko zasnovane ureditve predstavitve pokrajin v Sloveniji k bolj fizičnogeografski. Večine uporabnikov verjetno ne bo motilo, da na topografskih kartah ni več mreže Gauss-Kruegerjevega koordinatnega sistema. Med tistimi, ki jo bomo pogrešali, pa bo najbrž marsikateri geograf. Geografske koordinatne mreže, ki je bila natisnjena tudi že v prejšnji izdaji atlasa, bodo veseli predvsem uporabniki GPS naprav. Glede na sodobno računalniško podprto zasnovano kart preseneča, da koordinatne mreže (še vedno) ni na mestnih načrtih.

